

Tirsdag 16. mai 1944.

Ord for dagen: Grunnlovens § I. Kongeriket Norge er ett fritt, selvstendig, udelelig og uavhendelig rike. Dets regjeringsform er innskrenket og arvelig monarkisk.

Frihet innad - frihet utad, det er dette grunnloven proklamerer.

Paragraf I gir oss grunnlovens hovedtanker i ett nøtteskall. Den første setningen, det er Norges uavhengighetserklæring. Ingen annen nasjon kan innsette en norsk regjering. Og frihetsgarantien gjelder for hele Norge - ingen del av Norge kan avstås.

Den andre setningen er vår statsforfattning i en stikkord - innskrenket monarkisk - og innskrenkningen består i at folket selv bestemmer. Det er igjen en garanti for vår indre frihet.

OM Å MANE SPØKELSER PÅ VEGGEN NÅR EN HAR FANDEN PÅ NAKKEN.

For 14 dager siden gjorde tyskerne et temmelig plumpt forsøk på å så splid i den danske hjemmefront. Ett tysk fly usstyrt med engelske kjenningsmerke slapp ned flyblader over Kjøbenhavn. Av flybladene fremgikk at Danmark snart skulde befries og isteden besettes av amerikanske negrotropper og russiske spesialtropper. De danske kvinner måtte forberede sig på voldtekt i stor stil og danskene måtte desverre i det store og hele innstille sig på en noe mindre dænnet behandling enn de var vant til med de kultiverte tyske soldater, men det gikk en utfra at danskene gladelig vilde avfinne sig med når de bare blev kvitt tyskerne.

Nå er turen kommet til oss. Alle norske aviser fikk beskjed om at torsdag 11. mai måtte overskriften over hele førstesiden reserveres meddelelser om at no skulde Norge utleveres til bolsjevismen. De følgende dager skulde overskriften over hele førstesiden fremdeles reserveres behandle av denne sensasjonelle nyhet. Hovedartiklen måtte så flankeres av et passende antall artikler om bolsjevikernes grusomheter. For eks. som: "Bolsjevikernes grusomheter i Hellas. Tusenvis av ofre og umenneskelige pindler." "Med bolsjevistisk besettelse følger overallt tvangsflytning. En rekke kaukasiske stammer og folk sendt til Sibir og Urad." Videre måtte avisene fylles med sitater fra svenske nasjorganer, misvisende utklipp fra andre svenske aviser og utklipp fra aviser i tysk okkuperte land. Allerede fredag stikker hestehoven fram. Nå er trudslen mot Finnland rettet mot hele Norden. Nå får vi høre at hvis sovjetrusserne kom til Nordnorge opstår det en ny strategisk situasjon som ikke har vært forutsett. ("Tenk det da", vi som trodde den tyske strategi forutså alle muligheter.) Hele Norden vil bli utdatt for samme trudsler som Finnland nu har kjempet mot i 5 år, og vil de finske tapre tropper alene kunde klare kampen? (Vordende A.T. gutter les fredagensavis en gang til hvis du er i tvil om hva du skal gjøre når du blir innkalt til A.T.)

Førstesiden i fredagsavisen er blandt annet pyntet med meddelelsen om bolsjevikernes angrep mot norske fiskere. Her får vi høre den nu 3 uker gamle historien om de norske angiverne som blev hentet med en russisk marinefartøy, men nu er angiverne blitt uskyldige fiskere. Lørdag og mandag fortsetter hysteriet etter de samme klisjeer, men mandag er tonen i avisenes ledere adskillig mere truende. Et foreløpig klimaks i den nye form for nervekrig fikk vi i Quislings plutselige tale mandag. Flankert av plakater med teksten "Til samligg for kamp mot bolsjevismen" holdt han en hysterisk gråtkvalt tale som munnet ut i at det norske folk måtte forstå hvad kampen gjalt. Noen konkret beslutning blev ikke gitt, men det norske folk er nu klar over hvad Quisling sikter til. Vi skal nå med alle midler tvinges til å hjelpe Tyskland i dets siste desperate kamp. Den hjelp vi tvinges til å yde kommer stadig til å bli av mere alvorlig karakter. Imorgen kan vi stå med spade i hånden - ioverimorgen med gevær.

Fra sikkert hold meldes at årsklassen fra 1921 og 1922 står foran umiddelbar innkalling, angivelig til arbeidsinnsats. Guttene skal først møte til registrering på arbeidskontorene. Parolen som forlengst er gitt, er KRAF. INGEN NORMANN MØTER, HVERKEN TIL REGISTRERING ELLER AVREISE.

Nå skal nordmennenes politiske naivitet prøves. Men en feil har regien gjort. De som muligens hadde glemt tirsdagens og onsdagens feitesten over skrift, fikk se den igjen torsdag, midt inne i alle vrøvlet om kommunistenes grusomheter. Ni nordmenn dødt til døden. Pressesjef vi blir da daglig minnet om hva vi har.

Alle er klar over at Russland skal befri Polen og Tsjekkoslovakia og at Holland Belgia og Frankrike skal befries av England og Amerika simpelthen fordi disse land av geografiske og strategiske grunner hurtigst vil kunne befries på denne måte. Av gode grunner kjenner vi ikke til de alternative allierte regner med for befrielsen av Norge, men den situasjon er vel tenkelig at de tyske tropper i Nordnorge hurtigst vil kunne interneres med russiske tropper. Meget taler for at den dag befrielsen nærmer seg vil vi dypt få savne at "hurtig hjelp er dobbelt hjelp".

Når en derfor ser på det som blir brukt til grunnlag for den antiruskiske propaganda denne gang, skjønner en at en står overfor et av tyskerne frestigste forsøk på å gjøre hvitt til svart. Avtalen vil i virkeligheten gå ut på å sikre norsk siviladministrasjon i det tilfelde at russerne som følge av krigshandlingene vil kunne være de første til å befri noe av Norge. At dette skulle kunne gjøres til gjenstand for politisk propaganda er vel å undervurdere oss. Så mye mer naive enn polakker og tjekker som idag kjemper aktivt bak de tyske linjer er vi vel ikke.

Vi må imidlertid være klar over at når propagandaapparatet er satt så knyttig isving som nå, da er det fare på ferde. Ubehagelige overraskelser er nær forestående. Fram for alt må vår ungdom være på vakt.

APPELL FRA DE ALLIERTE.

Ved åpningen av den amerikanske radiostasjon i Europa søndag den 30. april 1944 holdt sjefen for den oversjøiske avdelingen av det amerikanske krigsinformasjonsdepartementet, Robert Sherwood, en tale. Han kom med følgende advarsel og direktiv til undergrunnsbevegelsene i Europa. Direktivet skaper klare linjer og har den største interesse også her hjemme:

Gå ikke til aksjon for tidlig! Gjør ikke noe overilet! Sørg for ikke bli avsløret! Stå fast og vær på post! Hold disiplin i gruppen! Det blir bruk for deres tapperhet når dagen er inne! Lytt på alliert radio! Vent på ordre fra alliert hovedkvarter! La ikke nazistisk krigpropaganda lokke dere til forhastete handlinger!

Nyheter fra London

mandag 15. mai kl. 18.30.

Italiafronten. General Alexanders kommunique fra Italia idag melder om en betydningsfull bresje i Gustavlinjen. Franske styrker tilhørende den 5. armé har inntatt 5 landsbyer vest og nordvest for Castel Porte. Amerikanske tropper har avbrutt veien mellom Alsenia og Fermia. Britiske tropper har rykket lengere fram i Liridalen. Allierte fly hadde igår og inatt 2500 utfall mot tyske troppeansamlinger og andre militære mål bak fronten, desuten har de bombet 7 jernbanebruer i provinsen Venedig og 2 flyplasser i Podalen. 10 tyske fly skutt ned, 6 allierte fly tapt.

Jugoslavia. Tito melder å ha gjenerobret havnebyen Stanigrad i Dalmatia. Den tyske off. i Østbosnia har slått feil, de distrikter tyskerne erobret er allerede igjenerobret. Halvparten av Jugoslavia er nu befrikk fra tyskerne. I Egeerhavet er 4 tyske skip senket av allierte fly, fra baser i M.Ø.

Vestfronten. Idagmorges ble flyplasser i distriktet Paa de Calais bombet av tunge amerikanske bombefly eskortert av jagere. En jager gikk tapt. Senere på dagen bombet middeltunge fly jernbanebruer i Nordfrankrike og en flyplass 30 km. nord for Paris. Britiske nattangrep mot militære mål i Nordfrankrike Belgia og Holland. 15 tyske fly skutt ned over Englands øst.

Østfronten. Russisk bombing av militære mål i Brest Litovsk og Narva. Tyske forstyrrelsesangrep mot nedre Dnjestr slått tilbake. Tunge russiske bombefly overført til Krim for bombing av Romania. Ett tysk skip senket i den finske havn Kotka. 2 tyske skip senket utenfor Romanias kyst.

Norge. Søndag kveld blev det kastet tøykbomber under forestillingene på Palkals, Saga og Scala. Dette er den siste advarsel til folk om ikke å gå på tyske filmer.

17. mai er ingen nordmann ute etter kl. 19. Teatre, kinoer, restauranter og andre fornøielsesetablesimenter lar vi stå tomme den dag.